

Lovforslag nr. L 141. Fremsat den 16. december 1998 af miljø- og energiministeren (Svend Auken)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om kemiske stoffer og produkter

(privat finansiering af tilsyn)

§ 1

I lov om kemiske stoffer og produkter, jf. lov-
bekendtgørelse nr. 21 af 16. januar 1996 som
ændret ved lov nr. 424 af 10. juni 1997 og lov nr.
431 af 10. juni 1997, foretages følgende æn-
dring:

1. Efter § 47 indsættes:

»§ 47a. Ministeren kan indgå aftale om hel el-
ler delvis privat finansiering af tilsynet efter den-
ne lov.«

§ 2

Loven træder i kraft dagen efter bekendtgørel-
se i Lovtidende.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Baggrunden for lovforslaget

Lovforslaget har til formål at bemyndige miljø- og energiministeren til at indgå frivillige aftaler med private brancheorganisationer m.v. om hel eller delvis finansiering af det tilsyn, som tilsynsmyndigheden udøver efter lov om kemiske stoffer og produkter. Tilsynet udøves primært af Miljøstyrelsens Kemikalieinspektion samt i mindre omfang af kommunerne og Arbejdstilsynet.

Den private finansiering skal bidrage til at styrke det eksisterende tilsyn, som Miljøstyrelsens Kemikalieinspektion udfører.

Initiativet til at indgå frivillige aftaler er udgået fra miljø- og energiministeriet. Baggrunden herfor er, at brugen af frivillige aftaler betyder, at de forskellige brancher frivilligt påtager sig et medansvar for, at lovens bestemmelser overholdes, og for at sikre, at produkterne dermed lever op til kravene om bl.a. forebyggelse af sundhedsfare og miljøskade.

Der er flere steder i lov om kemiske stoffer og produkter indsat bestemmelser, der bemyndiger ministeren til at fastsætte nærmere regler om opkrævning af gebyrer for bl.a. tilsyn. Disse bestemmelser relaterer sig til specifikke stoffer og produkter. Med dette forslag ønskes indsat en hjemmel til herudover at indgå aftaler om hel eller delvis finansiering af det generelle tilsyn, som udøves efter loven.

Miljøstyrelsens Kemikalieinspektion udfører tilsyn efter tre forskellige metoder:

Handelskontrol, som er tilsyn med salg af meget giftige og giftige kemiske stoffer og produkter hos forhandlere

Kampagner, som er målrettede og tidsbegrænsede tilsyn på et afgrænset område, f.eks. en bekendtgørelse, en produktgruppe, en branche og/eller et geografisk område.

Opfølgning på indberetninger om formodede overtrædelser af kemikalieloven. Opfølgningen kan medføre tilsynsbesøg. Kemikalieinspektionen tager des-

uden, uafhængigt af kampagner, sager op. Disse sager registreres som indberetninger.

Det skal understreges, at en forudsætning for de frivillige aftaler i alle tilfælde vil være, at brancheorganisationer m.v. ikke på nogen måde får indflydelse på tilsynsmyndighedens arbejde. Tilsynsmyndigheden fastlægger suverænt omfanget og indholdet af tilsynet på det aftalte område, herunder hvilke virksomheder og hvilke konkrete produkter, tilsynet skal omfatte. Tilsynet vil blive udført både hos firmaer, som betaler for tilsynet og hos de firmaer, som står uden for en frivillig aftale og dermed ikke betaler for tilsynet. Der vil ikke blive skelnet mellem firmaerne i kontrolsituationen. Det forventes dog, at aftaler vil blive indgået med brancheorganisationer m.v., således at aftalen omfatter alle organisationens medlemmer.

Det er endvidere en forudsætning, at tilsynsmyndigheden ikke over for aftalepartneren skal redegøre for, hvordan indtægterne fra aftalen anvendes.

Lovforslaget er aktualiseret ved, at miljø- og energiministeriet drøfter indgåelsen af en aftale med kosmetikbranchens brancheorganisation (SPT). Baggrunden er den, at der de senere år har været en øget opmærksomhed om især de sundhedsmæssige aspekter ved kosmetiske produkter og dermed en stigende forventning om, at myndighederne griber ind over for potentielt sundhedsfarlige produkter. Den aftale, som drøftes med brancheorganisationen SPT, giver tilsynsmyndigheden mulighed for at føre et intensiveret tilsyn på området.

Udgangspunktet for den konkrete aftale er et årligt bidrag på 3 millioner kroner til tilsynsmyndigheden til tilsynet med produkter, producenter, importører og forhandlere omfattet af bekendtgørelse om kosmetiske produkter.

Aftalen, som forudsætter, at den foreslåede lovændring bliver en realitet, skal være uopsigelig i en periode på 5 år, og det er fastlagt i aftaleudkastet, at foreningen ikke får indflydelse på tilrettelæggelsen af tilsynet, ligesom medlemsskab af brancheorganisationen ikke vil blive tillagt betydning ved udøvelsen af tilsyn-

net. I øvrigt kan også ikke-medlemmer tilslutte sig aftalen.

Det vil ligeledes blive bestemt, at foreningen og dennes medlemmer samt eventuelle øvrige deltagere i aftalen alene må omtale aftalen i generelle vendinger og ikke i forbindelse med reklamer eller produktoplysninger m.v., som har til formål at fremme omsætningen af kosmetiske produkter, ligesom omtalen ikke må have til formål eller være egnet til at fremhæve visse produkter fremfor andre. Overtrædelse heraf vil medføre pligt til betaling af en bod.

1.1. Lovforslagets indhold

Lovforslaget giver ministeren bemyndigelse til at indgå frivillige aftaler med brancheorganisationer m.v. om hel eller delvis finansiering af det tilsyn, som tilsynsmyndigheden (Miljøstyrelsens Kemikalieinspektion) udøver efter lov om kemiske stoffer og produkter.

2. Lovforslagets miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget er en bemyndigelsesbestemmelse, der ikke i sig selv har miljømæssige konsekvenser.

Det vurderes imidlertid, at lovforslaget vil kunne få en positiv miljømæssig effekt i det omfang, det udmønter sig i konkrete aftaler. En finansiel styrkelse af tilsynet, som i første omgang resulterer i øget bemanding, vil betyde, at flere produkter og producenter m.v. vil blive kontrolleret, hvilket blandt andet for-

ventes at medføre en reduktion i produktionen og omsætningen af sundhedsfarlige og miljøskadelige produkter.

3. Lovforslagets økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Lovforslaget er en bemyndigelsesbestemmelse, der ikke i sig selv har erhvervsøkonomiske konsekvenser.

En konkret frivillig aftale om hel eller delvis finansiering af tilsynet vil have økonomisk betydning for de brancher og virksomheder, der måtte ønske at indgå en sådan aftale i form af det aftalte bidrag. Det er imidlertid forventningen, at frivillige aftaler i altovervejende grad vil blive indgået med brancheorganisationer, som herefter fordeler udgifterne på de enkelte medlemmer samt øvrige producenter m.v., der ønsker at medvirke. Udgiften for den enkelte virksomhed forudses derfor at blive relativt beskeden.

4. Lovforslagets økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Lovforslaget er en bemyndigelsesbestemmelse, der ikke i sig selv har økonomiske og administrative konsekvenser.

Indgåelse af en aftale med kosmetikbranchens brancheorganisation vil betyde en merindtægt for Miljøstyrelsen på 3 millioner kroner. Indtægten skal bruges til styrkelse af det eksisterende statslige tilsyn med produkter omfattet af kosmetikbekendtgørelsen.

5. Hørte myndigheder og organisationer

Legetøjsbranchens Fællesråd,
 Textil & Tøj, Brancheorganisationen for importører og eksportører
 Dansk Arbejdsgiverforening
 Veterinær og Fødevarer direktoratet
 Danmarks Miljøundersøgelser
 Erhvervsministeriet
 Justitsministeriet
 Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri
 Naturfredningsrådet
 Skatteministeriet
 Sundhedsministeriet
 Frederiksberg Kommune
 København Kommune

Landsforeningen for Textilhandlere i Danmark
 Dansk Industri
 Forbrugerstyrelsen
 Glasindustriens Samarbejdsorganisation
 Energistyrelsen
 Forskningscentret for Skov & Landskab
 Landsplanafdelingen
 Miljøklagenævnet
 Naturklagenævnet
 Skov- og Naturstyrelsen
 Amdsrådsforeningen i Danmark
 Kommunernes Landsforening
 MLK-Sammenslutningen

F. t. l. vedr. kemiske stoffer og produkter

Advokatrådet	Textil- og beklædningsindustrien
Dansk Handel og Service	Textil & Beklædningsteknisk Forening
Fællesrådet for formnings- og hobbymaterialer	Emballageindustrien
Foreningen af Dagligvaregrossister	Foreningen af Danske Kemiske Industrier
Fællesforeningen af Danmarks Brugs-foreninger	Det danske handelskammer
Finansministeriet	Plastindustrien i Danmark
Danmarks Naturfredningsforening	Forbrugerrådet
Greenpeace Danmark	Kræftens Bekæmpelse
Dansk Standard	Dansk Teknologisk Institut
Dansk Isenkram Forening	Kosmetikbrancheforeningen SPT
Arbejdsgiverforeningen for handel, transport og service (AHTS)	Dansk Textil Union
Det økologiske råd	Verdensnaturfonden
Centralforeningen af Autoreparatører i Danmark	Autobranchens Handels- og Industriforening i Danmark
Dansk Automobilhandler Forening	Brancheforeningen for Forbrugerelektronik
Foreningen af fabrikanter og importører af elektriske husholdningsapparater	Foreningen af husholdningsapparat forhandlere i Danmark
Glasbranchens Forening	Danmarks Lak- og Farveindustri

6. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

Vurdering af konsekvenser af lovforslag

(idet bemærkes, at lovforslaget er en bemyndigelsesbestemmelse, der ikke i sig selv har konsekvenser)

	Positive konsekvenser/mindreudgifter	Negative konsekvenser/merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner		Ingen umiddelbare konsekvenser - merudgifter holder sig indenfor det aftalte bidrag
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner		Intensiveret tilsyn og sagsbehandling - men udgifterne dækkes af det aftalte bidrag
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet		Brancheorganisationerne får merudgift svarende til bidragets størrelse. Imidlertid forventes bidraget fordelt på de enkelte medlemmer, og der vil derfor være tale om en relativ beskedent udgift for den enkelte virksomhed
Miljømæssige konsekvenser	Flere produkter og producenter vil blive kontrolleret, hvilket forventes at medføre reduktion i produktionen og omsætningen af miljø- og sundhedsskadelige produkter. Forbrugernes sikkerhed forventes således styrket	
Administrative konsekvenser for borgerne		
Forholdet til EU-retten	Ingen konsekvenser	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1:

Lovforslaget skaber hjemmel for ministeren til at indgå frivillige aftaler med brancheorganisationer m.v. om hel eller delvis finansiering af det tilsyn, som tilsynsmyndigheden udøver efter lov om kemiske

stoffer og produkter. Denne hjemmel ventes i første omgang anvendt som grundlag for en aftale med kosmetikbranchens brancheforening, SPT.

Til § 2

Det foreslås, at loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelse i Lovtidende.

Til lovforslag nr. L 141. Skriftlig fremsættelse (16. december 1998)

Miljø- og energiministeren (Svend Auken):

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om kemiske stoffer og produkter. (Privat finansiering af tilsyn).

(Lovforslag nr. L 141).

Formålet med lovforslaget er at styrke det eksisterende tilsyn med kemiske stoffer og produkter og herunder kosmetiske produkter. Det indebærer, at der vil kunne indgås aftaler med private brancheorganisationer og lignende om hel eller delvis finansiering af det tilsyn, som tilsynsmyndigheden udøver efter lov om kemiske stoffer og produkter. Finansieringen er i første omgang til tænkt at skulle bidrage til en styrkelse af Miljøstyrelsens Kemikalieinspektion. Kemikalieinspektionen er den primære tilsynsmyndighed på området, og som gennem kampagner og handelskontrol og tilsynsbesøg sikrer, at de enkelte produkter lever op til lovens krav om forebyggelse af sundhedsfare og miljøskade.

I denne sammenhæng skal det nævnes, at det i øvrigt som led i den varslede styrkede indsats mod forurening fra kemikalier overvejes at klarlægge og udvide det lovmæssige grundlag for opkrævning af gebyrer med henblik på en yderligere styrkelse af tilsynet og håndhævelsen på kemikalieområdet.

Forslaget om hjemmel til at kunne indgå frivillige aftaler om finansiering af tilsyn skal ses i lyset af et generelt ønske om, at de forskellige

brancher frivilligt påtager sig et medansvar for at sikre, at deres produkter i højere grad lever op til kravene om bl.a. at minimere miljø- og sundhedsfaren.

Det understreges, at den private finansiering skal styrke det tilsyn, der allerede findes. De frivillige aftaler er således ikke en forudsætning for, at tilsyn overhovedet finder sted.

En forudsætning for de frivillige aftaler vil i alle tilfælde være, at brancheforeningerne m.v. ikke får indflydelse på tilsynsmyndighedens arbejde. Det vil fortsat være tilsynsmyndigheden, der suverænt fastlægger omfanget og indholdet af tilsynet, herunder hos hvem og med hvilke produkter, der skal føres tilsyn. På samme måde skal tilsynsmyndigheden ikke over for aftalepartneren redegøre for, hvordan indtægterne fra aftalen anvendes. Det vil blive gjort til en del af aftalerne, at disse ikke må bruges i markedsføringsøjemed.

Der er igangværende forhandlinger med kosmetikbranchen om at indgå en aftale om et bidrag på 3 millioner kroner årligt. De nævnte generelle forudsætninger er indarbejdet i aftaleudkastet. Baggrunden for forhandlingerne om denne aftale er den øgede opmærksomhed om især de sundhedsmæssige aspekter ved kosmetiske produkter og dermed en stigende forventning om, at myndighederne griber ind over for sundhedsfarlige produkter.

Idet der i øvrigt henvises til lovforslaget med bemærkninger anbefaler jeg det til Folketingets velvillige behandling.